

Az Országos Képzőművészeti Főiskola válsága

A tanártestület nyilatkozata

Azokkal a napisajtóban is helyet talált híresztelésekkel szemben, melyek szerint az Országos Képzőművészeti Főiskolát a szerzetűlés veszedelemre fenyegeti, az alábbiak közlését kérjük:

Az Orsz. Képzőművészeti Főiskola a háborús évek alatt a legsúlyosabb viszonyokkal küzdve, híven teljesítette kötelességét; megnehezült földas-tunk az által is, hogy Festészeti Akadémiánk több tanárát rövid időn belül elvesztettük s az elhalálo-zott tagok új erővel nem pótolhattak. Mindazon-által csak a rosszakaratu beállítás tüntetheti föl intézetünket veszendőbe menőnek.

A híresztelésekre okot szolgáltató, nem testüle-tünk hibájából előállott kontroverziák az alábbiakra vezethetők vissza.

Tanártestületünk fölöttes hatóságától kapott föl-szólításra egyhangulag egyik érdemes tagját jelölte megürült igazgatói székünkre, ezzel szemben Lyka Károly ur, intézetünknek óradijas tanára kapott megbízást az igazgatói teendők ellátására, egyidejűleg kinevezetett Lyka Károly ur intézetünk rendes tanárává.

Igazgatói megbízatásának tiszteletteljesen defe-ráltunk, de rendes tanárrá történt kinevezésében jogaink negligálását kellett látnunk, mert erre nézve testületünk nem hallgattatott meg, mint azt beligazgatási szabályzatunk előírja. Ha műtörté-nelmi tanszékünk betöltésénél megkérdeztettünk volna, úgy bizonyára kifejezést adtunk volna azon kívánságunknak, hogy a kinevezendő rendelkezék az egyetemi habilitációval, vagy legalább a doktorá-tussal, miután erre tanszékünk korábbi betöltői: dr. Henszlmann Imre, dr. Pasterner Gyula és dr. Heckler Antal rendre egyetemi tanárok voltak.

Lyka Károly kinevezésénél mindez nem volt hiány arra, hogy az intézet rendes tanárává nevez-tessék ki és pedig egyenesen az V-ik díjosztályba, holott intézetünk többi tanárai legföljebb a VII-ikbe sorozvák; maguk az intézet többi igazgatói is, szám-szerint hárman, csupán a VI-ik osztályba. Lyka Károly tehát oly fizetési fokozatba helyeztetett, melyet előtte sem Székely Bertalan, sem Lotz Ká-roly, sem Benczur Gyula el nem tudtak érni 30—40 évi szolgálatuk után sem, ellenben elérte ezt ő né-hány évi óradijas-tanári működésével, még Benczur Gyula életében.

Tanártestületünk soha sem tolta előtérbe saját anyagi ügyeit, napirendre tért ezen kérdés fölött is, azonban nem hagyhatjuk szó nélkül közzétett „reform”-terveit.

Aki az utóbbiakat olvassa, csak számalommal gondolhat intézetünkre, mely eleddig mindezekkel szűkölködött, aki azonban ismeri a Képzőművészeti Főiskola beléletét és multját, az jól tudja, hogy az általa elmondottakban semmi novum sincs.

Lyka Károly reformokról beszél, de reformgon-dolatokat nem nyújt; reformokat inaugurál, melyek már régen életbeléptettek.

Nyári tanfolyamokat már évtizedekkel ezelőtt több-kevesebb sikerrel rendeztünk; a műhelyek látog-atásával is régebben kísérleteztünk.

Hogy intézetünk éppen az iparművészet terén milyen eredményeket ért el, erre nézve elég Horti Pál, Körösfői Kriesch Aladár, Faragó Ödön, Gróh István, Dékányi Árpád iparművészeinkre hivatkoz-nunk, hogy csak egy-két nevet ragadjunk ki rajz-tanári oklevéllel bíró iparművészeink hosszú név-sorából.

A grafikát is a legszebb eredménnyel gyakorol-ták növendékeink; csak az sajnálatos, hogy ezen studium vezetője, Olgvai Viktor, előttünk ismeret-len okok miatt tanszékét 6—7 év óta nem látja el.

A művésznövendékek és rajztanárjelöltek közös képzését, mint mindkét csoportra hátrányost, év-tizedekkel ezelőtt szüntettük meg; a visszacsinálást nem pártolhatjuk.

Hogy rajztanáraink művészeti képzése teljesen jogosulatlanul kisebbitetik, ennek legeklatásabb bizonyítéka az, hogy százakra megy azoknak száma, kik közülök mint kiállítók szerepelnek képzőmű-vészeti és iparművészeti tárlatainkon.

Mindezekkel meg is feleltünk igazgatónknak összes reformjaira.

Erdemlegesebb és szakszerűbb reformokat óhaj-tunk mi: tervekben sem szűkölködünk! De jogos-e, méltányos-e most előállani igényeinkkel?

Mert a kirakatreformokból nem kérünk.
Lyka Károly ur jónak látta egyes művészeknek neveit is közzétenni, kiket, mint mondja, sikerült iskolánk számára tanárokkul megnyerni.

Miután tanári állásaink betöltéséhez a tanári kar meghallgatása szabályzatilag biztosítva van és véleménynyilvánításra testületünk még föl-szólítást nem kapott, fönnebbi kijelentését jogosultnak nem tarthatjuk, annál kevésbé, mert Haller István önmagyméltóságától azt a megnyugtató választ kap-s-tuk, hogy ő a szerzett jogokat respektálja.

Nyilvánosságra hozott jelöltjeire így mi is kénytelenek vagyunk véleményünket a nyilvánosság előtt elmondani.

1. Réti Istvánt a kommunista kormány egyedül hagyta meg tanári székében, sőt jóval magasabb díjazásban részesítette akkor, mikor összes akadémiai tanártársait állásuktól fölfüggesztette. Ezen tény alapján reaktiválását igazoltatása dacára sem tart-juk kívánatosnak.

2. Csók István meghívását aggályosnak tart-juk azért, mert egyike volt azoknak, kiket a vörös kormány az elmozdított akadémiai tanárok he-lyébe tett.

3. Glatz Oszkár kevés ragaszkodást mutatott intézetünkhöz azzal a cselekedetével, hogy alakod

SZAMOS KIVÁLÓ MŰVESSEK KÖZÜL A TANÁRI ÁLLÁSOK B
TÖLTÉSÉRE LEGALKALMAZÓBNAK, ERREK ELŐZETES HIRLA
SZELLŐZTETÉSÉT MAGUNK RÉSZÉRŐL HELYÉNVÁLÓNAK NE
TARTJUK; A FÖNNEBBI SZEMÉLYI ÜGYEKET IS LEGHELYESEB
LETT VOLNA A TÖRVÉNYES FORMÁT BETARTÁSÁVAL LEBOVY
LITANI. ELLENBEN FŐHÁBORODÁSSAL TILTAKOSUNK AZ OLYA
SZEMÉLYI VÁLTOZTATÁSOK ELLEN, MELYEK EGYES TANÁRO
NAK A FŐISKOLÁRÉL VALÓ ELTÁVOLÍTÁSÁT CÉLOZZÁK ÉS PED
NEM AZZAL AZ INDOKOLÁSSAL, HOGY AZ ILLETŐKNEK ELT
VOLITÁSA AKÁR JELLEMBELI, AKÁR SZAKKÉPZETTSÉGI FOGYA
TÉKOSSÁGUK MIATT SZÜKSÉGES, HANEM AZZAL A HALLATLAN
MEGOKOLÁSSAL, HOGY A BEHOZANDÓ ÚJ TANERŐK EGYESEI
NEM HAJLANDÓK AZ ILLETŐKKEL EGYÜTT MŰKÖDNI.

A VOLTAKÉPPENI OK SEM TITKOLTATIK: A KINEVE
ZENDŐKNEK AZOK ELLEN VAN KIFOGÁSUK, KIK A TESTÜLET
EGYES TAGJAI ELLEN LEFOLYTATOTT IGAZOLÓ ELJÁRÁSHOZ AZ
ADATOKAT SZOLGÁLTATTÁK. ERREL SEMBEN KINYILATKOZ
TATJUK, HOGY AZ IGAZOLÓ ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁT, NYIL
VÁNVALÓ ADATOK ALAPJÁN, A TANÁRI TESTÜLET EGYHANGU
LAG KÖVETELTE EGYES TAGJAI ELLEN. AZ ERRE VONATKOZÓ
TESTÜLETI HATÁROZATHOZ, ANNAK IDEJÉN, EGYEDÜL LYKA
KÁROLY UR NEM JÁRULT HOZZÁ.

AZT HISSZÜK, HOGY: HA AZ IGAZOLÓ ELJÁRÁS FOLYAS
MÁN A TANÁROK KÖZÜL BÁRKI IS ALAPTALANUL VÉDASKO
DOTT VOLNA, UGY A SÉRELMEZETTEKNEK LETT VOLNA AL
KALMUK MÁR EDDIG A BÜNTETŐBÍRÓSÁGNÁL JOGORVOSLA
TOT TALÁNI.

Az Orsz. Képműv. Főhat. tanári testülete.